

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35073
Nom: Mediació
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Resolució Alternativa de Conflictes	OBLIGATÒRIA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GONZALEZ COLLANTES TALIA

JORDAN DIAZ-RONCERO MARIA JOSE

MARCO FRANCISCO MIRIAM

RESUM

Justícia reparadora i mediació penal. Procediment de mediació i conseqüències penals i processals penals de la reparació del dany. Àmbits d'aplicació de la mediació penal. El conflicte i models de mediació. Tàctiques i tècniques psicològiques de solució de conflictes.

ó de conflictes.p>

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1302 - Grau en Criminologia

Saber aplicar tècniques i procediments per a la resolució de problemes i la presa de decisions.

Ser capaç de dissenyar estratègies per resoldre conflictes concrets en els contextos penal i criminològic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La mediació en la Justícia penal

La incorporació de les ADR (mitjans de solució extrajudicial de conflictes) a la Justícia. La mediació com a peça essencial de la Justícia Restaurativa.

2. La mediació penal intrajudicial

1. Elements objectius
2. Elements subjectius
3. Aspectes clau del procediment de mediació penal
4. Tipus de mediació penal i les conseqüències

3. Procediment de mediació penal

1. Procediment
2. Principis
3. Garanties
4. Acord i vinculació al procés penal
5. Aspectes processals de la mediació en el procés penal de menors (òrgan decisor i efectes processals)

4. Mediació, Dret penal i àmbits criminològics

Mediació i fins de la pena. Delictes, víctimes i pretensió punitiva de l'Estat en la mediació penal.

Els efectes de l'acord reparador en la justícia penal d'adults: atenuació, suspensió i substitució de les

5. Responsabilitat penal i acord reparador

penes.

6. Altres àmbits relacionats amb la mediació penal

Mediació prejudicial: mediació comunitària, mediació intercultural, mediació policial. Mediació penitenciària: mediació condemnat-víctima i mediació intrapenitenciària. Mediació en la Justícia juvenil (delictes mediables, l'actuació de l'equip tècnic en la mediació, efectes de la mediació durant el compliment de la mesura).

7. El conflicte

El conflicte: elements, causes, variables, procés i estils de gestió del conflicte.

8. Models de mediació

Model transformatiu (Bush i Folger). Model tradicional lineal (Fisher i Ury). Model circular-narratiu (Coob). Model de Carnevale. Model de contingències estratègiques.

9. Tàctiques i tècniques de mediació

Habilitats del mediador. El Pla de mediació. Fases del procés de mediació. Tàctiques i Contratàctiques de mediació. L'eficàcia de la mediació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	15,00

METODOLOGIA DOCENT

En les classes presencials, la docència serà teoricopràctica, assignant especial importància a l'avaluació contínua de l'aprenentatge a través de les activitats exercides en classe, com es posa de manifest en els criteris d'avaluació. En el desenvolupament de les sessions s'alternaran, doncs, exposicions del professor amb diferents activitats que exigint una implicació activa per part de l'alumne serviran per a desenvolupar, complementar i aplicar els distints continguts de l'assignatura; estes activitats seran objecte d'avaluació. A títol exemplificatiu, es proposaran: supòsits aplicats, simulacions i comentaris de text (analitzant contribucions teòriques o notícies en mitjans de comunicació), debats sobre qüestions problemàtiques, projecció de documentals o pel·lícules i fòrums de discussió sobre estos, exposició i discussió de treballs dirigits... El treball de l'alumne fora de l'horari de classes implica tant una labor estrictament individual com a activitats cooperatives; i serà objecte d'avaluació a través: 1) de les proves d'avaluació, 2) de les activitats exercides en classe, i 3) de resultats concrets aportats al professor. Es proposaran activitats complementàries comunes (com ara taules rodones o tallers de simulació), que formaran part del programa formatiu i podran incorporar, si és el cas, tasques o labors grupals o individuals susceptibles d'avaluació.

AVALUACIÓ

Les competències s'avaluaran mitjançant el següent sistema:

Avaluació contínua de l'aprenentatge a través de la presentació de treballs, exposició de ponències, realització de seminaris i tallers, i participació en activitats en aula, activitats complementàries i treball autònom de l'alumne: 4 punts.

Per al còmput d'assistència de les activitats complementàries l'estudiant haurà d'acreditat la participació d'un mínim del 80% de les hores.

Respecte a la possibilitat de recuperar l'avaluació contínua en segona convocatòria, segons consta en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau, una activitat d'avaluació contínua no serà recuperable quan, per la seua naturalesa natural, no siga possible el disseny d'una prova que valore l'adquisició dels resultats de l'aprenentatge en la segona convocatòria. En tot cas, l'estudiantat té dret a poder superar en segona convocatòria l'assignatura mitjançant la realització d'un examen en el qual se li avalue de totes les activitats d'avaluació contínua recuperables, i a mantindre la nota d'aquelles no recuperables.

Prova final escrita de caràcter teòric/pràctic: 6 punts. L'examen serà escrit, podent ser tipus test, o contindre una sèrie de preguntes curtes, o consistir en una combinació de tots dos, a elecció del professorat a càrrec de l'assignatura. **Açò serà així tant respecte a l'examen de la primera com de la segona convocatòria.**

Serà necessari aprovar l'examen de l'assignatura per a sumar la nota corresponent a l'avaluació contínua.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat, el professorat responsable de l'assignatura podrà canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau, o qualsevol altra causa reglamentàriament establerta (v. gr. supòsits de força major). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta del grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en primera com en segona convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

Respecte de la utilització d'eines d'intel·ligència artificial s'estarà al que es disposa en la Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València.

En tot cas, el/la docent podrà autoritzar o restringir la seua utilització per a les diferents activitats d'avaluació contínua, sempre que expressament es faça constar en les instruccions d'esta activitat. En els supòsits en què s'autoritze el seu ús, l'estudiantat haurà de presentar una Declaració d'Ús Responsable, conforme al model establert en la citada Guia de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- Barona Vilar, S. (2011): Mediación penal. Fundamento, fines y régimen jurídico, Valencia: Tirant lo Blanch.
- Barona Vilar, S. (2009): Mediación penal como pieza del sistema de tutela penal en el Siglo XXI. Un paso más hacia la resocialización y la justicia restaurativa, Revista de Derecho Penal, n. 26 (enero), pp. 11-54.
- De Diego, R. y Guillén, C. (2008): Mediación. Proceso, tácticas y técnicas. Madrid: Pirámide.
- Gordillo Santana, L.F. (2007): La justicia restaurativa y la mediación penal. Madrid: Iustel.
- Ríos Martín, J.C. et al. (2008): La mediación penal y penitenciaria: experiencias de diálogo en el sistema penal para la reducción de la violencia y el sufrimiento humano. Madrid: Colex.
- Six, J.F. (1997): Dinámica de la mediación. Barcelona: Paidós.
- Cevelló Donderis, V. (coord.) (2016), Cuestiones prácticas para la aplicación de la mediación penal, Tirant lo Blanch.

- Cano Soler, M.A. (2015) La mediación penal. Ed. Aranzadi, Pamplona.
- Aranda Jurado, M. (2018), Justicia restaurativa y mediación penal en España. Valencia: UCV.
- Gimeno Sendra, V. y Díaz Martínez, M. (2018), Manual de mediación penal. Madrid: Edisofer.
- De Diego, R. y Guillén, C. (2010) Mediación. Proceso, tácticas y técnicas. Madrid: Pirámide.
- Munduate, L. y Medina, F.J. (2013) Gestión del conflicto, negociación y mediación. Formato Digital. Madrid: Pirámide.
- Pardo, V. y Berlanga, A., Mediación Policial & Community Policing, en Revista General de Derecho Procesal, Iustel, nº 61, septiembre 2023.